

کتابِ یوئیل نَبی

پیشگفتار

دَ امزی کتابِ یوئیل نَبی از یگ آفت توره مُوگیه و دَ باره آمدونِ لشکرِ مَلخ پیشگویِ مونه، دَ باره لشکری که دَ امرِ خُداوند مییه و دَ بله زمی و خانه ها هُجوم میره. امزی خاطر مردُم ره تشویق مونه که روزه بگیریه و یگ مَجلیسِ مُقدَّس برگزار کده توبه کُنه تا خُداوند آفت ره ازوا دُور کُنه. دَ نتیجه خُداوند وعده مونه که لشکرِ مَلخ ره ازوا دُور مونه و اَسیرای ازوا ره دَ هر جای که آسته پس میره و دُشمنای ازوا ره دَ دَره یهوشافاط جم کده دَ بله ازوا قضاوت مونه. امچنان وعده مونه که بلده ازوا خوراکِ پَریمو میدیه و اورشلیم ره بلده همیشه جای بُود-و-باش جور مونه. آیه مشهورِ امزی کتابِ اینی آسته: ”بعد ازو ما روحِ خُو ره دَ بله تمامِ بشر قرار میدیم و باچهها و دُخترن شُمو نَبوت مونه، آدمای پیر شُمو خواها و جوانای شُمو رویاها مینگره.“

طبقه-بندی موضوعها

اعلانِ مجازات (فصل ۱:۱)

دَعْوَتِ بَلَدِهِ نَالِهِ وَفَرِيَادِ دَ حُضُورِ خُداوند (۱۳:۱)

هُجُومِ مَلَخِهَا (۱:۲)

دَعْوَتِ دَ تَوْبِهِ (۱۲:۲)

جَوَابِ خُداوند (۱۸:۲)

رُوزِ خُداوند (۲۸:۲)

قِضاوَتِ دَ بَلِهِ مِلَّتِهَا (۱:۳)

بَرَكَتِهَا بَلَدِهِ قَوْمِ خُدا (۱۷:۳)

إعلانِ مجازات

۱) کلامِ خُداوند که دَ یوئیل باچه پتوئیل نازل شد اینی آسته:

۲) آی ریش سفیدا، ای ره بَشَنوید

و آی تمام باشنده های سرزمی، گوش بگیری!

آیا امی رقم یگ چیز دَ روزای از شُمو

یا دَ روزای بابه کلونای شُمو رُخ دده؟

۳) دزی باره دَ بچکیچای خُو نقل کُنید

و بیلید که بچکیچای شُمو دَ بچکیچای خُو نقل کُنه

و بچکیچای ازوا دَ نسلِ دیگه.

۴) چیزی که از مور باقی مومنه،

اُو ره مَلخ مُوخوره،

چیزی که از مَلَخ باقی مُومَنه،

اُورِه اوخلی مُوخوره

و چیزی که از اوخلی باقی مُومَنه،

اُورِه کِرم مُوخوره.

⑤ آی آدمای نشه، بیدار شُنید و چخرا کنید،

و آی تمام شراب خورا،

بخاطرِ شیره انگور ناله کنید،

چراکه از دان شُمو گرفته شده.

⑥ چُون یگ مِلَّت دَ سرزمین مه هُجُوم اُورده

یگ مِلَّتِ قوی و بے حساب؛

دندونای ازوا دندونای شیر آسته

و نیشهای ازوا نیشهای شیرِ ماده.

٧) اونا تاک‌های انگور مَره خراب کده

و درختای انجیر مَره از بین بُرده،

پوستای ازوا ره کاملاً کنده تاه اندخته

و شاخچه‌های ازوا لُچ-و-سفید شُده.

٨) رقمِ دُختری که شوی شی دَ جوانی شی مومره و پلاس موبوشه،

ماتم بگیر.

٩) هدیه غلّه-و-دانه و هدیه وُچی کدنی

از خانه خُداوند قطع شُده؛

پیشوایونی که خدمتگارِ خُداوند آسته،

ماتم مونه.

١٠) زمینا از بین رفته

و زمی ماتم موكنه،

چراکه غَلَّه-و-دانه نابود شده،

شیره انگور خشک شده

و روغون زَبْتُون بند شده.

۱۱) آی دیغونو، خجل شنید

و آی باغوانا، ناله کنید،

بلده گندم و جو ناله کنید،

چراکه حاصل زمی از بین رفته.

۱۲) تاکهای انگور خشک شده

و درختای انجیر پژمرده شده،

آرے، انار، خرما، سیو

و تمام درختای زمی خشک شده؛

د حقیقت خوشی بنی آدم خشک شده.

دَعْوَتِ بَلَدِهِ نَالِه و فریاد دَ حُضُورِ خُداوند

۱۳) آی پیشوایو پلاس پوشیده ماتم بگیرید؛

آی خدمتگاری قربانگاه، ناله کنید.

آی خدمتگاری خدای مه،

ببید و شاو ره د پلاس تیر کنید،

چراکه هدیه غلّه-و-دانه و هدیه وچی کدنی

د خانه خدای شمو آورده نموشه.

۱۴) یگ روز ره بلده روزه تقدیس کنید

و یگ مجلس مقدّس برگزار کنید.

ریش سفیدا و تمام باشنده های سرزمی ره

د خانه خدای خوجم کنید

و د پیش خدای ناله-و-فریاد کنید.

۱۵) وای دَ حالِ مو دَ امزو روز!

چون روزِ خداوند نزدیک آسته

و رقمِ نابودی از طرفِ قادرِ مُطلقِ مییه.

۱۶) آیا خوراکه دَ پیشِ نظرِ مو قطع نشد،

امچنان خوشی و خوشحالی از خانه خُدایِ مو؟

۱۷) تُخمها دَ زیرِ قُلُوخهای زمی خُشک شد،

دِیخانهها بیرو شد و کندوها خراب شد،

چراکه غَلّه-و-دانه وجودِ ندره.

۱۸) حیوانا چیقس ناله مونه!

گلههای گاوو سرگردو یه،

چراکه اونا هیچ علفچَر ندره؛

رمههای گوسپندو ام دَ حالِ تَلَفِ شُدو یه.

۱۹) آی خُداوند، ما دَ پیشِ ازتو ناله-و-فریاد مُونم،

چون آتشِ علفچَرهای بیابو ره قُورت کده

و اَنگه‌های آتشِ تمامِ دِرختای دَشت-و-صحرا ره سوختنده.

۲۰) حتی حیوانای وَحشی دَ پیشِ تو ناله-و-فریاد مُونه،

چراکه جوی‌های آو خُشک شده

و آتشِ علفچَرهای بیابو ره سوختنده.

هُجُومِ مَلَخ‌ها

۲) ۱) شیپور ره دَ صَهیون دَ صَدا بیرید؛

دَ کوهِ مُقدَّس مه صَداى ازو ره بُر کنید تا زنگِ خطر بَشه!

بیلید که تمامِ باشنده‌های سرزمی بِلرزه،

چون روزِ خُداوند مییه،

او نزدیک آسته؛

۲ یگ روزِ تریکی و سیاھی

و یگ روزِ اُورها و تریکی تیره!

رقمیکه روشنی روز د بِله کوهها آمده اونا ره مپوشنه،

امو رقم یگ لشکر کته و قوی مییه؛

رقم امزو لشکر از قدیم هرگز دیده نشده

و بعد ازو د نسلهای دیگه که مییه ام دیده نموشه.

۳ پیش روی ازوا ره آتش قورت مونه

و از پشت ازوا آتش آنگه کده در گرفته موره.

زمی د پیش روی ازوا رقم باغ عدن آسته،

لیکن بعد از رفتون ازوا د یگ بیابون خشک تبدیل موشه

و هیچ چیز از چنگ ازوا دوتا کده نمیتنه.

۴ شکل ازوا رقم شکل اسپها آسته

و اونا رقم اسپای جنگی چارپورته مونه.

⑤ اونا د قیلی کوهها جست-و-خیز مونه

و رقم صدای گاډیهای جنگی،

رقم ترق پرق انگه آتش که کاه ره موسوزنه

و رقم لشکر قوی که بلده جنگ آماده موشه آواز بر مونه.

⑥ قومها د پیش ازوا از ترس میلرزه

و رنگ از رویها موپره.

⑦ اونا رقم آدمای جنگی خیز مونه

و رقم عسکرا د بله دیوالها بر موشه.

اونا هر کدم شی د راه خود خو پیش موره

و از راه های خو بر نموشه.

⑧ اونا یگدیگه خو ره دکه نمیدیه،

بَلِكِه هِر كُدَم شِي دَ قَطَارِ خُود خُو حَرَكْت مُونِه؛

اُونَا از مِينَكَلِ نَفْرَايِ مُسَلَحِ دَ شَارِ رَخْنِه مُوَكْنِه

و قَطَارِ خُورِه اَيْلِه نَمِيدِيه.

اُونَا دَ بَلِه شَارَا هُجُومِ مِيرِه ⑨

و دَ بَلِه دِيوَالِهَا خِيَزِ مُونِه؛

اُونَا دَ خَانِهَا بَالِه مُوشِه

و رَقْمِ دُزَا از كِلِكِينَا دَاخِلِ موره.

زَمِي دَ پِيَشِ اَزْوَا دَ لَرَزِه مِيِيِه ⑩

و اَسْمُو دَ غَوَا مِيِيِه؛

اَفْتُو و مَاهْتُو تَرِيَكِ مُوشِه

و سِتَارِهَا رُوشْنِي خُورِه نَمِيدِيه.

خُداوندِ آوَازِ خُورِه ⑪

دَ پيشِ رُوى لَشكرِ خُو بِلندِ مُونَه؛

لَشكرِ اَزُو غَدِرِ كُتَه اَسْتَه

و تَعْدَادِ كَسَاى كِه اَزُو اِطَاعَتِ مُو كُنَه بِي حِسَابِ.

و اَقَعاً رُوزِ خُداوندِ بَزُرْگِ و كَلُو تَرَسْنَاكِ اَسْتَه.

كِي مِي تَنَه دَ اُو رُوزِ تَابِ بِي رَه؟

دَعْوَتِ دَ تَوْبَه

⑫ و لِي خُداوندِ مُو كِيَه: ” حَتِي اَمِي اَلِي

قَد تَمَامِ دِلِ خُو، قَد رُوزَه،

قَد چِخْرَا و قَد مَاتَمِ سُونِ مَه پَسِ بِي بِيَدِ.”

⑬ دِلِ خُو رَه چَكِ كُنِيَد، نَه كَالَاى خُو رَه؛

و سُونِ خُداوندِ، خُداىِ خُو پَسِ بِي بِيَدِ،

چِرَاكِه اُو پُرِ فَيِضِ و رَجِيْمِ اَسْتَه،

دیر قار موشه و رحمت-و-مُحَبَّتِ ازو پربمویه

و از ریی کدون بلا-و-مُصِیْبِتِ دِسْتِ مِیْکِشِه.

۱۴ کی میدنه؟

شاید او از قار خو پس تاو خورده گذشت کنه

و دَ عَوَضِ شِی بَرکَتِ نَصِیْبِ شُمُو کُنه،

تا شُمُو بَتَنِید هدیِه غَلّه-و-دانه و هدیِه وُچِی کَدَنی

بلده خُداوند، خُدای خُو تقدیم کنید.

۱۵ شیپور ره دَ صَهِیون دَ صَدا بیرید

و یگ روز ره بلده روزه تقدیس کنید

و یگ مجلسِ مُقَدَّسِ بَرگُزار کنید.

۱۶ قوم ره جم کنید

و جماعت ره تقدیس کنید.

حتیٰ آدمای پیر، بچکیچا

و نلغه گون شیرخور ره ام جم کنید.

بیلید که داماد از اُتاق خُو

و بیری از خانه خاو خُو بُرو ببیه.

پیشوایونی که خدمتگاری خُداوند آسته ۱۷

بیلید که دَ مینکلِ دالیز و قُربانگاه چخرا کُنه.

بیلید که اونا بُگیه: ”آی خُداوند، دَ بله قوم خُو رَحِم کُو

و میراث خُو ره مایه ریشخندی

و مثال دَ مینکلِ مِلَّتْها جور نَکُو.

چرا باید دَ مینکلِ قومها گفته شُنه،

’خُدای ازوا کُجا آسته؟‘

جوابِ خُداوند

۱۸) اوخته خُداوند بخاطرِ سرزمینِ خُو دَ غَيْرَتِ اَمَد

و دَ بِلِه قَوْمِ خُو رَحْمِ كَد.

۱۹) خُداوند دَ جَوَابِ قَوْمِ خُو كُفْت:

”ما بَلَدِه شُمو غَلَّه-و-دانه، شِيرِه انگُور و روغونِ زَيْتونِ رَبِي مُونُم

و شُمو سِيرِ مُوشِيد؛

و ما شُمو ره دِيگه دَ مِينَكِلِ مِلَّتِ ها

مايه رِيشَخندي جُورِ نَمُونُم.

۲۰) ما لَشَكِرِ شمالي ره از شُمو دُورِ مُونُم

و دَ يِگِ زمينِ خُشَكِ و مَتْرُوكِ هِي مُوكْنُم،

پيشِ رُويِ شِي ره دَ دريایِ شَرْقِي

و پسِ پُشتِ شِي ره دَ دريایِ غَرْبِي؛

بُويِ بَدِ شِي باله ميبه و بُويِ گَنْدِه شِي بُرِ مُوشِه.”

واقعاً، اُو کارای غدر کټه کده!

آی زمی ترس نَخور؛ ٢١

خوش بش و خوشحالی کو،

چون خداوند کارای غدر کټه کده.

آی حیوانای بیابو نترسید، ٢٢

چراکه علفچرهای صحرا سوز موشه؛

درختا میوه خو ره میدیه

و درخت انجیر و تاک انگور ثمر پریمو میدیه.

آی بچکیچای صهیون خوش بشید ٢٣

و د حضور خداوند، خدای خو خوشحالی کنید؛

چون او بارش اول ره د اندازه شی دز شمو دده،

او بارش اول و بارش آخر ره

رقم سابق بَلَدِه شُمو بارنده.

②③ خرموجای‌ها پُر از غَلَّه-و-دانه مُوشه

و شیره انگور و روغون زیتون از خُم‌ها سرریزی مونه.

خُداوند مُوگيه:

②⑤ ”سال‌های ره که مَلَخ و کِرم

و مور و اُخلی خورد،

اُمُو لَشکر کُتِه مه که دَ خِلَاف شُمو رِبی کده بُدُم،

ما دَز شُمو پس میدیم.

②⑥ شُمو خوراکِ پَریمو خورده سیر مُوشید

و نامِ خُداوند، خُدای خُوره

که بَلَدِه شُمو کارای عَجیب کده، ستایش مُونید؛

و قَوْم مه دِیگه هرگز شرمنده نَمُوشه.

Ⓐ اوخته شُمو میدنید که ما د مینکلِ اسرائیل اَسْتُم

و ما خُداوند، خُدای شُمو اَسْتُم و خُدای دیگه و جُود ندره.

و قوم مه دیگه هرگز شرمنده نموشه.

روزِ خُداوند

Ⓒ بعد ازو ما روح خُوره د بِلِه تمامِ بشر قرار میدیم

و باچه ها و دختران شُمو نبوت مونه،

آدمای پیر شُمو خواها

و جوانای شُمو رویاها مینگره.

Ⓓ د امزو روزا حتی د بِلِه غلاما و کنیزا

ما روح خُوره قرار میدیم.

Ⓔ ما د آسمو چیزای عجیب ظاهر مونم

و د زمی خُون و آتَش و ستونهای دُود.

پیش از آمدونِ روزِ بزرگ و ترسناکِ خداوند ③۱

آفتو تریک موشه و ماهتو د خون تبدیل موشه.

لیکن هر کسی که نامِ خداوند ره بگیره، ③۲

او نجات پیدا مونه؛

چون امو رقم که خداوند گفته،

د کوه صهیون و اورشلیم باقی مندها مومنه

و باقی مندها کسای آسته

که خداوند اونا ره کوی مونه.

قضاوت د بِلِه مِلْتها

① ۳ د امزو روزا و د امزو زمان،

وختیکه ما خوشبختی های یهودا و اورشلیم ره پس بیرم،

② ما تمام مِلْتها ره جم مومم

و اونا ره د درّه يهوشافاط تاه موکنم

و د اونجی بخاطر قوم خو و میراث خو اسرائیل

د بله ازوا قضاوت مونم،

چراکه اونا قوم مره د مینکل ملت‌ها تیت‌پرک کد

و سرزمین مره تقسیم کد.

③ اونا د بله قوم مه پشک اندخت

و یگ باچه ره د عوض یگ فاحشه دد

و دختر ره سودا کده شراب گرفت تا وچی کنه.

④ آی صور و صیدون و تمام منطقه‌های فلسطینیا، شمو قد ازمه چی

کار درید؟ آیا شمو مره جزا میدید؟ اگه شمو بخاهید مره جزا بدید، ما اعمال

شمو ره د زودی و د عجله د سر خودون شمو میرم، ⑤ چراکه شمو نقره و

طلا و خزانه‌های با ارزش مره د عبادت‌گاه‌های خو برید. ⑥ شمو مردم یهودا

و اورشلیم ره د یونانیا سودا کدید تا اونا ره از جای‌های ازوا دور کنید.

⑦ اینه، ما اونا ره از جای‌های که شمو اونا ره دزوا سودا کدید، باله

کده پس میړم و اعمال شمو ره د سر خودون شمو میړم. ⑧ ما باچه‌ها و
دُخترن شمو ره سَودا کده د دِسْتِ مردُم یهُودا میدیُم و مردُم یهُودا اونا ره د
سبائیا که ملّتی جای دُور آسته سَودا مونه. ”ای توره خُداوند آسته.

⑨ ای ره د مینکلِ ملّت‌ها اعلان کنید:

ای ملّت‌ها، آمادگی جنگ ره بگیریډ،

نفرای جنگی ره کوی کنید.

بیلید که پگِ عسکرا نزدیک بییه و حمله کنه.

⑩ سوغمه‌های خُو ره کُفته شمشیرا جور کنید

و آره‌های خُو ره کُفته نيزه‌ها؛

بیلید که ضعیف بگیه،

”ما قوی آستم.“

⑪ ای تمامِ ملّت‌ها عَجَله کده بیید

و از هر طرف جم شنید.

آی خُداوند، نیروهای جنگی خُو ره از عالمِ باله بَیر.

۱۲) بیلید که مَلَّت‌ها باله شُنه

و دَ درّه یهوشافاط بیهه؛

چون دَ اُونجی ما دَ چوکِ قضاوتِ مِیشینم

تا دَ بله پگِ مَلَّت‌های چارطرفِ قضاوتِ کُتم.

۱۳) شرارتِ ازوا از حدِ کَلو شُده؛

داس ره پیش بَیرید،

چون حاصلِ پُخته شُده.

ببید، لَغه کنید، چون چرخُشتِ انگُور پُر آسته

تا از خُم‌ها سرریزی کنه.

۱۴) جمعیت‌ها، جمعیت‌های کَلو

دَ درّه که فیصله موشه جم شُده،

چراکه روزِ خُداوند

دَ درّه که فیصله موشه نزدیک آسته.

۱۵) آفتو و ماهتو تریک موشه

و ستاره‌ها روشنی خور ره بند مونه.

۱۶) خُداوند از صهیون غر میزنه

و آواز خور ره از اورشلیم بلند مونه

و آسمونا و زمی تکان موخوره،

لیکن خُداوند بلده قوم خور پناهگاه آسته،

یگ قلعه مستحکم بلده بنی اسرائیل.

برکت‌ها بلده قوم خُدا

۱۷) اوخته شمو میدنید که ما خُداوند، خُدای شمو

دَ صهیون دَ کوه مقدس خور ساکن استم.

اورشليم مُقدَّس موشه

و لشکر بیگنه گو دیگه هرگز ازو تیر نموشه.

د امزو روز از کوهها شیره انگور میچقه ①۸

و از تپهها شیر جاری موشه

و از تمام جویهای خشک یهودا او ربی موشه؛

یگ چشمه از خانه خداوند بر موشه

و دره شطیم ره سیرا او مونه.

مصر یگ بیرنه موشه ①۹

و ادوم یگ بیابون خشک،

بخاطر ظلمی که د حق مردم یهودا کده

و خون بیگناهها ره د سرزمین ازوا ریختنده.

د حالیکه یهودا بلده همیشه جای بود-و-باش موشه ②۰

و اورشليم دَ تمام نسلها،

Ⓜ ما خونِ بے گناه-ها ره که بازخواست نکده بُدُم، بازخواست مُونم.

خُداوند دَ صهيون جای-د-جای مُوشه.